

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. + 370 706 64 845,
el. p. kanc@eimin.lt, http://eimin.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui

2024-09- Nr.

Į 2024-07-16 Nr. S-2024-3068

Kopija

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija

DĖL VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ REGLAMENTAVIMO TOBULINIMO

Ekonomikos ir inovacijų ministerija, pakartotinai išnagrinėjo Lietuvos Respublikos Seimo Audito komiteto 2024 m. gegužės 22 d. posėdžio protokole Nr. 141-P-10 pateiktą siūlymą svarstyti galimybę reglamentuoti nacionalinės teisės aktuose dviejų Vyriausybių (toliau - G2G) sandorių vykdymą.

Siekdama įvertinti esamą G2G pirkimų situaciją Lietuvoje ir poreikį šiuos pirkimus detaliau reglamentuoti nacionaliniu lygmeniu, Ekonomikos ir inovacijų ministerija kreipėsi į institucijas, vykdančias ar galinčias vykdyti G2G pirkimus, su prašymu pasidalinti savo turima tokių pirkimų vykdymo patirtimi. Iš gautos informacijos, matyti, kad daugelis institucijų tokių pirkimų nevykdė. Iš atsakiusių G2G pirkimus vykdė tik Krašto apsaugos ministerija ir jai pavaldžios įstaigos, taip pat vieną pirkimą atliko Vidaus reikalų ministerijai pavaldi įstaiga. Krašto apsaugos ministerija nurodė, kad G2G pirkimus vykdo vadovaudamasi Pirkimų organizavimo, kontrolės ir priežiūros krašto apsaugos sistemoje tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2007 m. liepos 30 d. įsakymu Nr. 768, kurio nuostatos, reglamentuojančios G2G pirkimų vykdymą, atitinka Europos Komisijos priimtose Dviejų Vyriausybių organizuojamų gynybos ir saugumo srityje sutarčių sudarymo gairėse (2016/C 450/01) (toliau – EK gairės) išdėstytas rekomendacijas. Vidaus reikalų ministerija informavo, kad taisyklių, kaip vykdyti tokius pirkimus, nėra nusistačiusi.

Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatyme, kaip ir ES direktyvoje, įtvirtinta tik išimtis, leidžianti G2G pirkimus atlikti nesivadovaujant įstatymo nuostatomis, tačiau reikalavimai ar taisyklės pirkimams nėra nustatytos. Europos Komisija, atsižvelgdama į valstybių narių keliamus klausimus, parengė EK gaires, kurios yra patariamojo pobūdžio dokumentas, padedantis perkančiosioms organizacijoms vykdyti G2G pirkimus, tačiau neįpareigojantis laikytis jame nurodytų taisyklių.

Išanalizavus gautą informaciją, pastebėtina, kad dėl G2G pirkimų specifiškumo, šių pirkimų vykdymas aktualus tik nedideliam perkančiųjų organizacijų skaičiui. Be to tokie pirkimai vykdomi tarp skirtingų valstybių vyriausybių, kurios gali turėti specialiuosius reikalavimus parduodant karinę įrangą ar paslaugas. Pažymėtina ir tai, kad detalesnis nacionalinis G2G pirkimų reguliavimas didintų riziką apsunkinti pirkimų vykdymą išskirtinėmis aplinkybėmis, nulemiančiomis poreikį netaikyti įprastinių viešųjų pirkimų procedūrų.

Atsižvelgiant į tai bei siekiant teisėkūros efektyvumo, manome, kad nėra tikslinga nacionaliniu lygmeniu nustatyti G2G pirkimų taisyklių. Perkančiosios organizacijos, siekdamos išvengti valstybinio audito ataskaitoje Nr. 4-1(RN) „Valstybės sienos apsaugos stiprinimas“ įvardintų rizikų dėl netinkamo Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo taikymo bei užtikrinti aiškumą, kaip vykdyti pirkimus, įsivertinusios savo srities specifiką, galėtų pasitvirtinti vidinius teisės aktus, kuriuose atsispindėtų EK gairėse aptarti aspektai.

Dovilė Šacikauskė, tel. +37065284691, el. p. Dovile.Sacikauske@eimin.lt